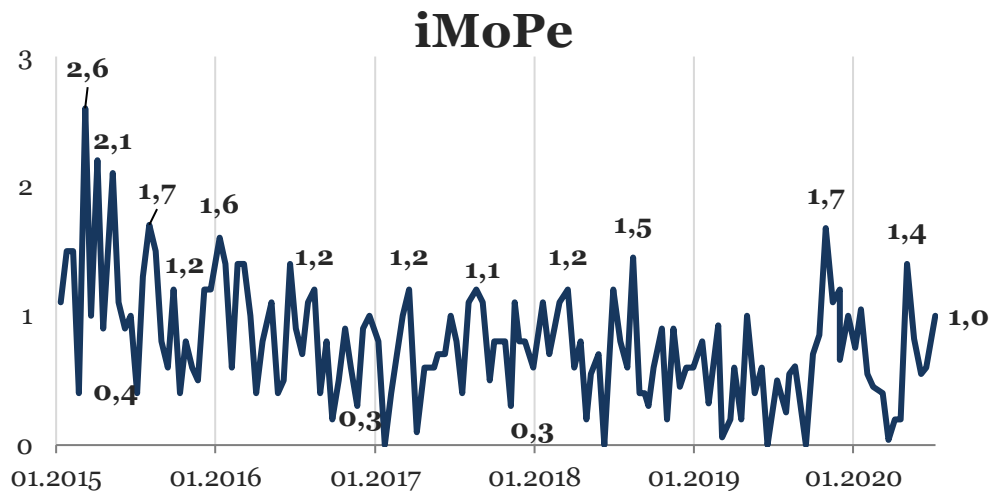

iMoRe №137. Міжнародна система вантажоперевезень та нові правила прийому на роботу держслужбовців

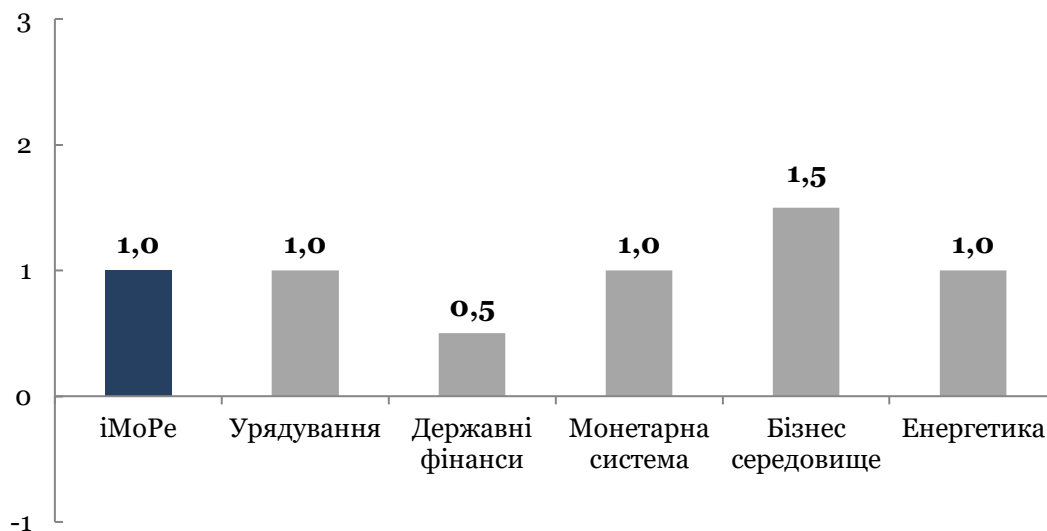
Індекс моніторингу реформ (iMoRe) становить +1,0 бал за період з 15 по 28 червня 2020 року з можливих значень від -5,0 до +5,0. У попередньому раунді індекс також дорівнював +0,6 бала.

Графік 1. Динаміка Індексу моніторингу реформ

iMoRe може приймати значення від -5 до +5, значення вище за +2 розглядається як прийнятний темп реформ

Графік 2. Значення iMoRe та його компонентів у поточному раунді оцінювання

Основні події раунду

1. Закон про приєднання України до договору міжнародного автомобільного перевезення вантажів (КДПВ) про електронну накладну, +1,8 бала

Для того, щоб спростити бюрократичні формальності при автомобільних перевезеннях товарів через кордони, ООН у 2008 році доповнила Конвенцію про договір міжнародного автомобільного перевезення вантажів [положенням про електронну накладну](#). Вона запроваджує стандартну форму електронної накладної для країн, що приєдналися до конвенції.

Першими почали використовувати [цю накладну у 2017 р Франція та Іспанія](#).

Україна приєдналася до цієї конвенції лише зараз, Верховна Рада нещодавно прийняли відповідний закон [660-IX](#) від 03.06.2020.

Для того, щоб цей закон запрацював, тепер потрібно запровадити необхідну інформаційну систему, яку можна буде інтегрувати з програмним забезпеченням на митницях інших країн.

Коментар експерта

«Запровадження міжнародної електронної транспортної накладної для міжнародних вантажоперевезень e-CMR сприятиме розвитку транзитного потенціалу України та підвищення конкурентоспроможності українських міжнародних перевізників, інтеграції у міжнародні цифрові транспортні коридори.

Це також надасть нового імпульсу для внутрішніх трансформацій – цифровізації транспортних послуг, створення електронної митниці тощо. Цікаво, що більшість наших сусідів, що також є учасниками міжнародних транзитних коридорів – Білорусь, Молдова, Польща, Румунія, ін. – вже приєдналися до Додаткового протоколу про e-CMR ([повний перелік країн тут](#)).

На сьогодні в цьому напрямку в Україні розпочалася реалізація пілотного проекту з впровадження електронних товарно-транспортні накладних [e-ТНН для внутрішніх перевезень](#).

Переведення товарно-транспортних накладних з паперового в електронний вигляд дозволяє, по-перше, прискорити і спростити документообіг під час внутрішніх та міжнародних перевезень, і тим самим зменшити транспортно-логістичні витрати бізнесу і збільшити швидкість транспортування вантажів. І по-друге – збільшити прозорість перевезень і митних процедур, що дозволить більш ефективно відстежувати рух товарів, тому це важливий інструмент для

підвищення безпеки перевезень, а також боротьби з корупцією та контрабандою на митниці тощо.

Тому наступне невідкладне завдання – це імплементація положень Додатку про e-SMR і запровадження електронної накладної для міжнародних вантажоперевезень на практиці».

Світлана Таран, Київська школа економіки

2. Нова процедура укладання контракту з держслужбовцями, +1,5 бала

Державна служба за контрактом була запроваджена у вересні 2019. Тоді Верховна Рада прийняла закон про «[перезавантаження влади](#)». Частина експертів негативно оцінювала той закон через ризики, що політичне керівництво отримало інструменти безпідставно звільняти державних службовців. Ці ризики справдилися – було звільнено низку державних секретарів та керівників державних органів ([1](#), [2](#), [3](#)).

Поряд з цими змінами закон [дозволив](#) приймати на державну службу за контрактом до 7% загальної штатної чисельності посад в державному органі.

Постановою [від 17 червня 2020 р. № 494](#) Кабмін визначив правила для укладання контрактів.

Коментар експерта

«Постанові запропонована типова форма контракту. Вона дозволяє визначити спеціальні вимоги до особи, показники ефективності та строки виконання задач, передбачає врегулювання прав та обов'язків сторін, як у строковому трудовому договорі (формою якого, фактично, і є такий контракт).

Важливо, що ця форма працевлаштування дозволяє виплату премії для учасника, розмір якої встановлюється у відсотках залежно від певних критеріїв.

В цілому, контракти повинні змінити підхід до державної служби і в цілому вкладається у логіку моделі змін, запропонованої новим законом про Державну службу – “розмороження” державної служби, що дозволить гнучкіше звільняти та брати на роботу державних службовців, в тому числі державних секретарів.

Ці зміни – в рамках тренду на “політизацію” державної служби, що суттєво відрізняється від умов, першопочатково закладених Законом “Про Державну службу”, який вступив у силу в травні 2016 року. Вони дозволяють кожному новому керівництву “оновлювати” кадровий склад державних службовців. Не в останню чергу через такі ризики “послаблення” інституцій, норма із запровадженням

контрактної форми працевлаштування викликала критику, зокрема з боку профспілок та головного науково-експертного управління Верховної Ради.

З позитивного, варто відзначити, по-перше, що наразі законодавство дозволяє переведення на контракт не більше 7% штату співробітників кожного державного органу (автори реформи виступали за більш гнучкий варіант, що дозволяв би поступове переведення на контракт всіх держслужбовців). Це зменшує ризики негативних наслідків для інституцій. По-друге, встановлення KPI для державних службовців, перелік чітких завдань, запровадження графіку виконання задач можуть вести до підвищення ефективності працівників, і замінить собою шаблонні посадові інструкції. По-третє, контракт може дозволяти співробітнику виконання завдань як у приміщенні державного органу, так і за його межами, дистанційно, що, безумовно, є корисним в умовах пандемії».

Дмитро Яровий, Київська школа економіки

Коментар представника влади

«Створена можливість забезпечить кандидатам, що мають бажання взяти участь у конкурсі на зайняття відповідних посад державної служби, чітко прописані в контракті посадові обов'язки, завдання та умови роботи.

Оскільки викликом 2020 року є можливість працівників виконувати обов'язки, не будучи прив'язаним до робочого місця, порядком передбачено в тому числі і виконання дистанційної роботи державним службовцем, що також дає змогу гнучко та більш ефективно планувати робочий графік.

Затвердження умов проходження державної служби за контрактом – це абсолютно новий підхід у сфері управління людськими ресурсами на державній службі в Україні, а тому зробити висновки щодо ефективності впровадженого механізму ми зможемо після перших призначень таких державних службовців».

Катерина Сергієнко, Секретаріат КМУ

Графік 3. Події, що визначали значення індексу, оцінка події є сумою її оцінок за напрямками, тому вона може перевищувати +5, або бути меншою за -5

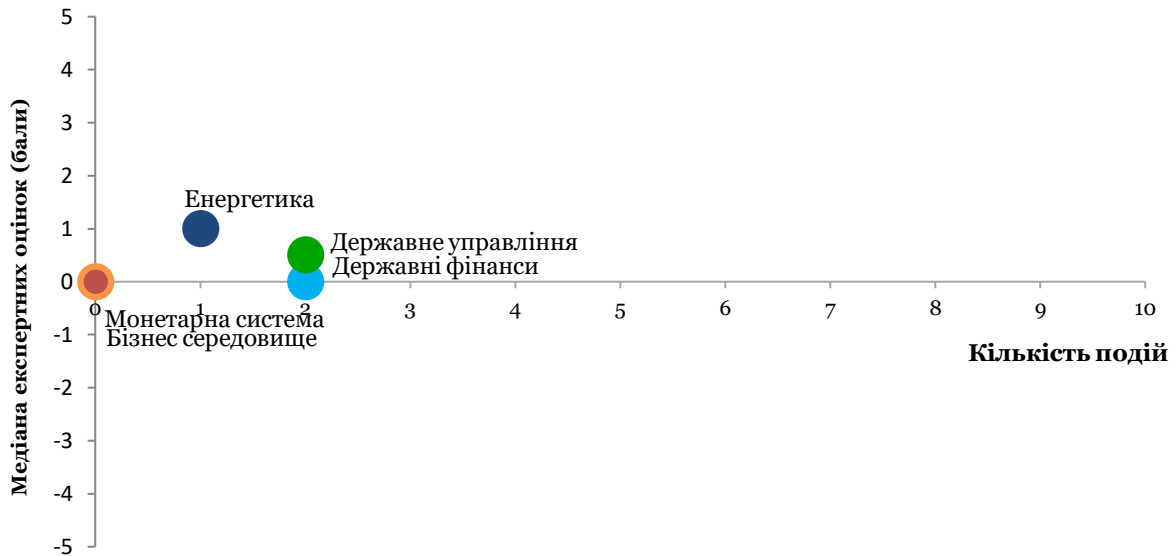

Таблиця 1. Оцінки всіх подій та прогресу реформ за напрямками

Державне управління	+1,0
Закон щодо проведення національної інвентаризації лісів	+1,0
Закон про посилення відповідальності за невиконання законних вимог та перешкодження діяльності народного депутата України, Рахункової палати, депутата місцевої ради	0,0
Пенсія призначатиметься автоматично	+1,0
Нова процедура укладання контракту з держслужбовцями - з переліком досяжних завдань та терміном їх виконання	+1,5
Державні фінанси	+0,5
Закон щодо збільшення розміру допомоги держави для осіб, які перебувають під опікою	0,0
Національну рамку кваліфікацій привели у відповідність до європейської	+1,0
Монетарна система	+1,0
Підвищено прозорість ухвалення рішень щодо застосування заходів впливу до банків	+1,0
Бізнес середовище	+1,5

Рамковий документ - закон про приєднання України до договору міжнародного автомобільного перевезення вантажів (КДПВ) про електронну накладну	+1,0
Енергетика	+1,0
Ціна скрапленого газу для населення визначатиметься на основі аукціонної ціни на 1 число місяця	+0,5

Графік 4. Значення окремих компонентів Індексу та кількість подій

(Див. графіки та таблиці на сайті http://imorevox.in.ua/?page_id=577, http://imorevox.in.ua/list_rounds.php)

Довідкова інформація: Індекс Моніторингу Реформ (ІМоРе) VoxUkraine призначений надавати комплексну оцінку зусиллям влади України зі впровадження економічних реформ. Індекс базується на експертних оцінках змін у регуляторному середовищі за п'ятьма напрямками:

1. Державне управління
2. Державні фінанси
3. Монетарна система
4. Бізнес середовище
5. Енергетика

Детальніше про Індекс та методологію розрахунку можна дізнатись на сайті imorevox.org.

VoxUkraine - це ініціатива, створена групою міжнародних та вітчизняних економістів, присвячена реформам та економічному розвитку України. Цілями VoxUkraine є поширення науково обґрунтованого аналізу та коментарів щодо економічних та суспільно-політичних подій в Україні, підвищення рівня дискусії та формулювання системного підходу до реформ, а також інтеграція України в світову мережу економістів та діячів, відповідальних за економічну політику.